

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11Csp/2/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120200089
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8120200089.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v spore žalobcu: U. W., D.. XX.X.XXXX, N. XXX XX C. XX, zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát, Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, p r o t i žalovanému: Poštová banka, a.s., Dvořákovo nábřeží 4, 811 02 Bratislava - Staré mesto, IČO: 31340890, zastúpený: Advokátska kancelária Relevans s.r.o., Dvořákovo nábřeží 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47232471, o primerané finančné zadostučinenie a prísl., takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 300 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a .
- III. Žalobca m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, ale len z prisúdenej istiny.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou z 12.1.2020 sa domáhal primeraného finančného zadostučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. vo výške 3.568,97 Eur a to na základe toho, že v predchádzajúcom spore vedenom na tomto súde pod sp. zn. 20Csp/89/2018 bol ako spotrebiteľ úspešný so žalobou o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenia neprijateľných zmluvných podmienok. Odcitoval časť odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie z 12.11.2018, v ktorom súd konštatoval, že obe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré strany uzavreli neobsahujú údaj o celkovej čiastke na zaplatenie a neuvádzajú ani predpoklady použité na výpočet RPMN. Oba úvery je potrebné považovať za bezúročné a bezpoplatkové a keďže žalobca zaplatil nad ich istinu 3.568,97 Eur, žalovaný sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil o uvedenú sumu. Žalované zmluvné podmienky boli totožné, týkali sa poradia zápočtu úhrad žalobcu na poplatky, úrok z omeškania, úrok z úveru až napokon istinu a v tej súvislosti súd poukázal na rozpor s § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. V písomnom vyjadrení k nej poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 3Obo 147/2007 a 6Obo 302/2006, v zmysle ktorých finančné zadostučinenie a jeho výška má byť kompenzáciou za nevyčísľiteľné straty, ktoré postihnutý utrpel, resp. prihliadne sa aj na to, aby náhrada ujmy predstavovala určitú satisfakciu za stav, ktorý musel žalobca konaním žalovaného strpieť. Poukázal tiež na požiadavku primeranosti finančného zadostučinenia a to, že súd musí vychádzať z konkrétnych zistených skutkových okolností a prihliadať na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania, vplyv tohto konania, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu. Zdôraznil, že žalobcovi bolo už vyplatené bezdôvodné obohatenie vo výške 3.568,97 Eur titulom bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a už to spôsobilo žalovanému neprimerane tvrdú sankciu. Priznanie ďalšieho peňažného plnenia titulom primeraného finančného zadostučinenia bez toho, aby boli zo strany žalobcu preukázané závažné okolnosti,

predovšetkým nemajetkovej povahy, by neprimerane zvýhodňovalo spotrebiteľa a žalovaného by v podstate postihovalo dvojnásobnou sankciou za rovnaké minoritné porušenie právneho predpisu, čo je v právnom štáte neprípustné. Uviedol, že súd v predchádzajúcom rozsudku konštatoval len nepatrné pochybenia žalovaného (v súvislosti s výškou čiastky na zaplatenie rozdiel z oboch zmlúv podľa neho bol do 200 Eur), ktoré v podstate nemali takmer žiadny dosah na finančnú situáciu žalobcu.

3. Žalobca právo na repliku nevyužil.

4. Súd vykonal dokazovanie písomnými vyjadreniami strán, výsluchom žalobcu, spisom tohto súdu 20Csp/89/2018 a 20Csp/43/2021 a zistil tento skutkový stav:

5. V predchádzajúcom spore žalobca žalobou z 10.5.2018 sa domáhal vydania bezdôvodného obohatenia z dvoch zmlúv o úvere č. XXXXXXXXXXXX z XX.X.XXXX a č. XXXXXXXXXXXX z XX.X.XXXX. Prvou zmluvou mu bol poskytnutý úver 3.500 Eur s úrokovou sadzbou 19,50% ročne, dohodnutých bolo 70 mesačných splátok po 85 Eur a celkové náklady boli uvedené vo výške 2.342,59 Eur. Žalobca z tejto zmluvy zaplatil 4372,56 Eur. Druhou zmluvou bol žalobcovi poskytnutý úver 7.000 Eur s ročnou úrokovou sadbou 15,90%, dohodnutých bolo 72 mesačných splátok po 161,27 Eur a celkové náklady boli uvedené vo výške 4161,62 Eur. Z tejto zmluvy žalobca zaplatil 9.696,41 Eur. V oboch zmluvách bolo uvedené aj to, že celková čiastka na zaplatenie je súčtom výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom. Konanie sa viedlo pod sp. zn. 20Csp/89/2018.

6. Rozsudkom tohto súdu č.k. 20Csp/89/2018-95 zo dňa 12.11.2018 súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi titulom bezdôvodného obohatenia sumu 3.568,97 Eur aj s úrokmi z omeškania a určil tiež neprijateľnosť dvoch totožných zmluvných podmienok v oboch vyššie uvedených zmluvách. Súd uviedol, že v predmetných zmluvách chýba údaj o konkrétnej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, pretože nepostačuje informácia uvedená v zmluve, že celková čiastka úveru predstavuje súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom. Navyše súčet výšky úveru a celkových nákladov uvedených v zmluve nezodpovedá súčinu výšky mesačných splátok a počtu splátok. Pri prvej zmluve ide o rozdiel medzi sumami 5.950 Eur a 5.842,59 Eur a pri druhej zmluve rozdiel medzi sumami 11.730,96 Eur a 11.161,62 Eur. Súd prvej inštancie uviedol aj to, že v zmluvách chýbajú predpoklady použité na výpočet RPMN a to všetko spôsobilo bezúročnosť a bezpoplatkovosť oboch úverov podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a tým vzniklo bezdôvodné obohatenie žalovaného na úkor žalobcu vo výške 3.568,97 Eur. Súd vyhovel aj žalobe o určenie neprijateľných zmluvných podmienok, keďže tie sú v rozpore s § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove 19Co/23/2019-122 zo dňa 30.5.2019. Uvedený rozsudok bol však v dovolacom konaní zrušený uznesením Najvyššieho súdu SR 4Cdo/219/19 zo dňa 21.10.2020 z dôvodu nesprávneho posúdenia premlčacej lehoty. Následne Krajský súd v Prešove uznesením 19CoCsp/51/2020 zo dňa 11.2.2021 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie 20Csp/89/2018 a nové konanie sa začalo viesť pod sp. zn. 20Csp/43/2021. Okresný súd v Prešove rozsudkom č.k. 20Csp/43/2021-80 zo dňa 27.9.2021 žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia z dôvodu premlčania zamietol a znovu vyslovil neprijateľné zmluvné podmienky. Rozsudok v časti určenia neprijateľných zmluvných podmienok sa stal právoplatným 12.11.2021. Krajský súd v Prešove rozsudkom 19CoCsp/53/2021-169 zo dňa 28.4.2022 zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti tak, že zaviazal žalovaného vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 3.568,97 Eur s úrokom z omeškania 5% ročne od 10.8.20218 do zaplatenia. Rozsudok odôvodnil tým, že obe úverové zmluvy neobsahovali údaj o celkovej sume úveru a neboli v nich uvedené predpoklady použité na výpočet RPMN. Rozsudok sa stal právoplatným 16.5.2022.

7. Žalobca pri svojom výsluchu uviedol, že si nepamätá na konkrétne náležitosti predmetných úverov, nevedel sa vyjadriť ani k nedostatkom zmlúv a nevedel uviesť ani to, či mu bola spôsobená aj iná než materiálna ujma.

8. Je nepochybné, že obe zmluvy o úvere uzavreté medzi stranami sú spotrebiteľskými zmluvami v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

9. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

10. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

11. Podľa § 52 ods.4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

13. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadostučinenia v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia je porušenie práva alebo povinnosti podľa osobitných predpisov slúžiacim na ochranu spotrebiteľa (napr. zákon o ochrane spotrebiteľa, o spotrebiteľskom úvere, o finančných službách na diaľku, osobitné ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka).

14. Krajský súd v Prešove vo viacerých svojich rozhodnutiach vyslovil záver, že pokiaľ bol spotrebiteľ v predchádzajúcom spore úspešný pri uplatnení porušenia jeho práva ako spotrebiteľa základ nároku je daný (napr. uznesenie 9Co/50/2018 zo dňa 26.6.2018 alebo 17Co/17/2018 zo dňa 10.4.2018). Najnovšie aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019 sa s týmto názorom stotožnil a uviedol nasledovné: „Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadostučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Žiadnu inú podmienku, aby spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma, nevyžaduje“.

15. Akceptujúc princíp právnej istoty upravený v článku 2 ods. 2 CSP súd prvej inštancie preto rešpektuje vyššie uvedený vyslovený právny záver. Keďže žalobca ako spotrebiteľ bol v predchádzajúcom spore úspešný voči žalovanému, pričom jednoznačne boli konštatované porušenia povinností žalovaného ako dodávateľa voči žalobcovi ako spotrebiteľovi, keďže v zmluve neboli uvedené všetky povinné náležitosti a súd určil neprijateľnú zmluvnú podmienku, boli splnené zákonné podmienky pre priznanie nároku.

16. Súd sa domnieva, že významné pre posúdenie výšky primeraného finančného zadostučinenia je to, o aké vážne porušenie práva spotrebiteľa išlo. Musí sa vychádzať z konkrétnych skutkových okolností, prihliadať na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania žalovaného, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu.

17. Súd v tomto prípade vyhodnocoval závažnosť porušenia práva žalobcu ako spotrebiteľa zo strany žalovaného v zmysle platného predchádzajúceho rozsudku - konkrétne išlo o neuvedenie celkovej sumy na zaplatenie a predpokladov použitých pre výpočet RPMN, čo je povinnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z.z. Neuvedenie predpokladov pre výpočet RPMN však súd nepovažuje za porušenie povinnosti žalovaného, keďže súdy doposiaľ ani neboli jednotné pri posudzovaní tejto náležitosti a navyše podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR 7Cdo/183/2020 z 24.2.2021 postačuje, ak tieto predpoklady sú v zmluve uvedené hoci nie ako samostatná náležitosť pod označením spomínaných predpokladov. Nimi je výška úveru, výška mesačnej

splátky, počet a periodicita splátok a pokiaľ to všetko v zmluve je uvedené, podľa názoru Najvyššieho súdu je uvedená povinná náležitosť zmluvy zachovaná a to je aj prípad oboch sporných zmlúv.

18. Neuvedenie celkovej čiastky na zaplatenie v zmluve súd nepovažuje za vážne porušenie povinnosti dodávateľa, keďže každý priemerný spotrebiteľ je schopný si túto sumu vypočítať spočítaním výšky úveru a celkových nákladov, ktoré v zmluve sú zrozumiteľné uvedené vrátane spôsobu výpočtu celkovej čiastky na zaplatenie.

19. Súd pri určení výšky finančného zadosťučinenia musí zohľadniť všetky okolnosti konkrétneho prípadu a stanoviť výšku v súlade so zákonnou požiadavkou primeranosti. Základným účelom primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 vety tretej zákona č. 250/2007 Z.z. je predovšetkým satisfakcia žalobcu ako spotrebiteľa, čo vyplýva zo samotného názvu tohto inštitútu „zadosťučinenie“. Keďže však zaplatenie finančného zadosťučinenia pre povinný subjekt spôsobuje finančnú ujmu, má poskytnutie finančného zadosťučinenia aj sankčnú povahu, ktorá je však druhoradá a teda nepochybne plní len vedľajšiu úlohu, keďže primárnou je satisfakcia žalobcu. Nepochybne už spomínaná zákonná fikcia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, ktorá odopiera žalovanému právo na odplatu za poskytnutý úver je pre žalovaného závažnou sankciou a pre žalobcu ako spotrebiteľa výrazným zadosťučinením. Vzhľadom na už citované závery, či už odvolacieho súdu alebo Najvyššieho súdu SR základ nároku aj v tomto prípade je daný, podľa súdu však tieto skutočnosti ovplyvňujú výšku nároku, ktorá nemôže byť vysoká a súd nesúhlasí s tým, aby mala zodpovedať výške bezdôvodného obohatenia, ktoré navyše žalovaný žalobcovi aj zaplatil, nakoľko išlo by o dvojitý postih žalovaného. Vo vzťahu k neprijateľnej zmluvnej podmienke súd poukazuje na to, že v nej uvedený spôsob započítania platieb bol bežnou praxou bánk. Žalobca touto zmluvnou podmienkou však neutrpel žiadnu ujmu a keďže určitá forma satisfakcie bola žalobcovi daná už tým, že mu bola vyplatená vysoká suma 3.568,97 Eur titulom vydania bezdôvodného obohatenia, súd považoval za primeranú výšku finančného zadosťučinenia z každej zmluvy v rozsahu 150 Eur, čo napĺňa požiadavku primeranosti ako aj funkciu zadosťučinenia pre žalobcu a sankcie pre žalovaného a preto žalobu v prevyšujúcej časti zamietol.

20. Ako už súd uviedol, rozhodne nesúhlasí s názorom žalobcu, že výška finančného zadosťučinenia sa má odvíjať od výšky bezdôvodného obohatenia žalovaného vzniknutého v dôsledku fikcie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Výška bezdôvodného obohatenia totiž súvisí predovšetkým s výškou úveru. Výšku úveru pritom poskytuje dodávateľ na požiadavku spotrebiteľa, čím spotrebiteľ chce vyšší úver, čomu dodávateľ vyhovie, tým je vyššia suma bezdôvodného obohatenia pri spomínanej fikcii, hoci by išlo o to isté porušenie povinnosti dodávateľa, napr. v dôsledku absencie tej istej povinnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Pri stanovení výšky finančného zadosťučinenia sa má hodnotiť predovšetkým závažnosť konkrétneho porušenia povinnosti dodávateľa a preto pri tom istom porušení by mala nasledovať približne rovnaká kvantifikácia nároku na finančné zadosťučinenie, ale kritériom nemôže byť výška bezdôvodného obohatenia, najmä ak už toto bezdôvodné obohatenie bolo žalobcovi vydané. Pri argumentácii žalobcu čím vyšší úver sa poskytne spotrebiteľovi „zadarmo“, teda úrokov a poplatkov pri spomínanej fikcii, tým vyššie finančné zadosťučinenie by sa mu malo priznať, čo súd považuje za neprijateľne a extrémne nespravodlivé.

21. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. V danom prípade výška prisúdenej istiny závisela od úvahy súdu a preto súd vychádzal zo záveru, že žalobca bol v spore úspešný a z toho dôvodu mu priznal nárok na plnú náhradu trov konania, ktorý sa bude odvíjať len od výšky prisúdenej istiny. Súd totiž nezistil žiadny dôvod pre aplikáciu § 257 CSP, ktorý možno použiť len výnimočne.

22. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje

za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.